

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*UREDA ZA RAZMATRANJE ŽALBI
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2018. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**UREDA ZA RAZMATRANJE ŽALBI
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2018. GODINU**

Broj: 03-16-1-776/19

Sarajevo, juli 2019. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	6
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
4.	BUDŽET	12
4.1	Program rada i izvještaj o radu	13
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	13
5.2	Pregled prihoda i primitaka	14
5.3	Bilans stanja	15
5.4	Pregled dinamike zapošljavanja	15
6.	JAVNE NABAVKE	16
7.	KOMENTARI	17
	PRILOZI	17

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ureda za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured)** koji obuhvaćaju: bilans stanja na 31.12.2018. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **Ureda** prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2018. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od **Ureda** u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Ureda** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja **Ureda** za 2018. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Ureda** za 2018. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od **Ureda** u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizionni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *odsustvo sistemskog pristupa prilikom primjene člana 116. Zakona o javnim nabavkama (tačka 4.1 Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Ureda** je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje **Ureda**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 10.7.2019. godine

GENERALNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2018. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Ureda za 2017. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost sa skretanjem pažnje na slabosti sistema praćenja i evidentiranja prihoda od naknada za pokretanje žalbenog postupka te odsustvo sistemskog pristupa prilikom primjene člana 116. Zakona o javnim nabavkama¹. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Ured je postupio u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH² i obavijestio nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u izvještaju o obavljenoj reviziji za 2017. godinu.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

¹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

² Službeni glasnik BiH, broj 12/06 i 50/08

Ocjena realizacije preporuka	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
Ured je u 2018. godini formirao komisiju koja je izvršila provjeru udaljenosti mjesta rada od mjesta prebivališta za svakog zaposlenog te ukoliko je bilo potrebe donesena su nova rješenja u skladu sa važećom Odlukom Vijeća ministara BiH ³ .	●		
Ured je objavio Godišnji finansijski izvještaj na svojoj web stranici.	●		
Kreirane su službene e-mail adrese zaposlenih za komunikaciju sa korisnicima i drugu službenu komunikaciju.	●		
Ured se obratio Ministarstvu pravde BiH u vezi sa tumačenjem člana 71. Zakona o radu u institucijama BiH, u vezi sa ispunjavanjem zakonskih uslova za odlazak u penziju imenovane osobe, člana Ureda. U skladu sa Mišljenjem Ministarstva pravde BiH, Ured je 25.01.2019. godine ponovo upoznao Parlamentarnu skupštinu BiH s navedenim, međutim, imenovana osoba je i dalje u radnom odnosu u Uredu.		●	
Ured nije donio procedure za postupanje po članu 116. Zakona o javnim nabavkama, koji se odnosi na prekršajne odredbe.			●
Ured je u tekstualnom dijelu finansijskog izvještaja sačinio zabilješke i obrazloženja značajnih odstupanja u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH.	●		
I dalje se određeni broj osoba, zbog potrebe posla, angažuje po osnovu ugovora o djelu na sistematizovanim radnim mjestima koja nisu popunjena, a zbog neodobrenog zapošljavanja.			●
U cilju jednoobraznog postupanja Ureda prilikom povrata uplaćenih naknada za pokretanje žalbenog postupka, Ministarstvo finansija i trezora BiH je po zahtjevu Ureda donijelo instrukciju koja je u primjeni od 01.01.2019. godine i prema kojoj je Ured počeo postupati.	●		
Ured nije objavio osnovne elemente zaključenih ugovora o javnim nabavkama na internet stranici, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.			●
Po prestanku obaveza preuzetih po osnovu pretplatničkih ugovora, Ured je izvršio prijenos prava za korištenje mobilnih telefona na osobe, tako da svi računi za mobilne telefone glase na osobe.	●		

³ Odluka o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz s posla, Službeni glasnik BiH, broj 72/17

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ured je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Unutrašnja organizacija Ureda utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji je usvojen u decembru 2015. godine. Pravilnikom je utvrđen način rada i rukovođenja Uredom i predviđeno je ukupno 55 izvršilaca, od čega je 17 članova Ureda. Ukupan broj zaposlenih na kraju godine bio je 33, te jedan pripravnik.

Članove Ureda imenuje Parlamentarna skupština BiH. Poslovníkom o radu Ureda definisano je da Ured radi i odlučuje u postupcima i predmetima po žalbama u vijećima od tri člana, koji se sastoje od predsjednika i dva člana vijeća – izvjestioca.

U Uredu u Banjoj Luci funkciju člana Ureda i dalje obavlja osoba koja je imenovana u 2015. godini, a s datumom imenovanja je ispunjavala uslove za penzionisanje, u skladu s članom 71. Zakona o radu u institucijama BiH⁴. Ured je pribavio mišljenje Ministarstva pravde, o tumačenju člana 71. navedenog Zakona, u kome je navedeno da je Ured dužan Parlamentarnoj skupštini BiH, kao tijelu nadležnom za donošenje rješenja o razrješenju člana Ureda, dostaviti informaciju da su ispunjeni uslovi za odlazak u penziju člana Ureda te da Ured nije nadležan da donosi rješenje o razrješenju člana Ureda jer je to u isključivoj nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH.

Ured je 25.01.2019. godine ponovo upoznao Parlamentarnu skupštinu BiH s navedenim, međutim, imenovana osoba je i dalje u radnom odnosu u Uredu.

PREPORUKA 1

Smatramo da nadležne institucije trebaju imenovanja i razrješenja osoba na rukovodećim funkcijama vršiti imajući u vidu pozitivne zakonske propise.

U toku 2018. godine, kao i prethodnih godina, Ured je određeni broj osoba (tri osobe) angažovao na sistematizovanim poslovima za prijem i otpremu pošte po osnovu ugovora o djelu, a zbog potrebe posla (stalan rast broja žalbi). Uredu nije odobreno zapošljavanje i popunjavanje sistematizovanih radnih mjesta, iako Ured duže vremena traži od Vijeća ministara BiH saglasnost za novo zapošljavanje. I pored zaključaka Predstavničkog doma, Komisije za finansije i budžet Doma naroda i Vijeća ministara BiH, Ministarstvo finansija i trezora BiH nije dalo mišljenje na prijedlog odluke Ureda o novom zapošljavanju.

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole je implementiran u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁵, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Prethodne godine je sačinjen popis i mapa poslovnih procesa, utvrđeni rizici sa mjerama za smanjenje rizika te izrađen registar rizika. Ured nije donio strategiju upravljanja rizicima te nisu pokrenute aktivnosti za ažuriranje pravilnika o unutrašnjoj organizaciji institucije u smislu definisanja obaveza rukovodilaca na svim nivoima za uspostavljanje, razvoj i provođenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, kako je propisano Odlukom o izmjenama i dopuni Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine⁶.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13 i 93/17

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 30/13 i 67/15 i 51/18

Kada je riječ o kontrolnim aktivnostima u obliku pisanih politika i procedura za procese, Ured posjeduje određene pravilnike i procedure kojima su definisana određena područja potrošnje i značajniji procesi rada, kao i nivoi ovlaštenja i odgovornost.

Također, Ured je dostavio Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli za 2018. godinu. U Izvještaju o finansijskom upravljanju i kontroli, Ured je naveo mjere koje planira preduzeti za dalji razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.

PREPORUKA 2

Ured treba ažurirati Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji institucije u smislu definisanja obaveza rukovodilaca na svim nivoima za uspostavljanje, razvoj i provođenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, kako je propisano važećim propisima, te kontinuirano pratiti identifikovane rizike jasnim definisanjem odgovornosti za isto.

Interna revizija: U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u institucijama BiH⁷ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH⁸, za obavljanje interne revizije u Uredu nadležna je Jedinica interne revizije Parlamentarne skupštine BiH. U skladu sa Godišnjim planom rada Jedinice interne revizije za 2018. godinu, obavljena je jedna naknadna revizija sistema razmatranja i rješavanja žalbi po javnim nabavkama, kojom je konstatovano da je Ured uglavnom realizovao date preporuke, i jedna redovna revizija sistema planiranja i izvršenja budžeta na osnovu koje su date preporuke u vezi sa dodatnim unapređenjem sistema internih kontrola.

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu⁹, Uredu su odobrena sredstva u iznosu od 2.258.000 KM i 33 zaposlena. U odnosu na prethodnu godinu odobrena sredstva su veća za 88.000 KM ili 4%.

Ured je u toku godine izvršio tri promjene strukture rashoda budžeta (21.05., 24.09. i 14.12.2018. godine) u ukupnom iznosu od 166.600 KM koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH. Smanjeni su izdaci za naknade troškova zaposlenih (19.500 KM), izdaci za energiju i komunalne usluge (10.000 KM), troškovi zakupa (96.500 KM), izdaci za tekuće održavanje (4.600 KM), izdaci za nabavku materijala (7.000 KM) te izdaci za nabavku stalnih sredstava u obliku prava (23.000 KM), a povećani su izdaci za bruto plaće i naknade (93.000 KM), putne troškove (9.500 KM), izdaci za PTT usluge (4.000 KM), izdaci za usluge prijevoza i goriva (1.000 KM), ugovorene usluge (30.000 KM) te izdaci za nabavku opreme (23.000 KM).

Potreba za povećanjem sredstava na poziciji bruto plaća i naknada uzrokovana je izmjenom Zakona o plaćama i naknadama zaposlenih u institucijama BiH,¹⁰ kojom je izjednačen koeficijent za obračun plaće za sve članove Ureda (za osam članova je povećan koeficijent sa 4,96 na 6,5). Povećanja sredstava na ostalim pozicijama uzrokovana su potrebama posla (povećan broj žalbi, povećani izdaci za troškove spora i sl.). Izdaci za zakup prostora su smanjeni, s obzirom na to da je Ured u skladu sa Zaključkom Vijeća ministara BiH od 18.01.2018. godine i Odlukom

⁷ Službeni glasnik BiH broj 27/08 i 32/12

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 08/18

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 25/18

o rasporedu uredskog prostora za smještaj institucija BiH u Dubrovačkoj broj 6 - bivša zgrada Union banke, preselila u dodijeljene prostorije i trajno riješila smještaj Ureda u Sarajevu.

Ukupno izvršenje budžeta za 2018. godinu iznosilo je 2.192.988 KM ili 97%.

4.1 Program rada i izvještaj o radu

Ured je sačinio Plan i program rada za 2018. godinu, kao i Izvještaj o radu koji je dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH 29.03.2019. godine.

Prema Izvještaju o radu, Ured je u 2018. godini zaprimio 3.652 žalbe, što je za 22,7% više u odnosu na prethodnu godinu.

Ured je prema članu 116. Zakona o javnim nabavkama nadležan za podnošenje prekršajnih prijava, kada utvrdi da je bilo povreda postupka javne nabavke koje predstavljaju prekršaj u smislu Zakona o javnim nabavkama. U Izvještaju o radu Ureda navedeno je da su u 2018. godini podnesene dvije prekršajne prijave nadležnim sudovima.

Iako je Uredu preporučeno da u cilju jednoobraznog i sistemskog pristupa donese procedure postupanja po članu 116. Zakona o javnim nabavkama, Ured još uvijek nije donio iste.

Uzimajući u obzir broj zaprimljenih (3.652) i riješenih žalbi (3.385) i da je broj uvažених žalbi 1.409,¹¹ i dalje smatramo da je realna pretpostavka da je za veći broj žalbenih postupaka u kojima je žalba uvažena došlo do odstupanja od odredbi Zakona o javnim nabavkama te da, shodno tome, postoji potreba sistematskog pristupa pri analizi uvažених žalbenih postupaka s aspekta primjene člana 116. pomenutog Zakona.

PREPORUKA 3

Ponovo preporučujemo Uredu da, u cilju jednoobraznog i sistemskog pristupa, što prije donese procedure za postupanje po članu 116. Zakona o javnim nabavkama, kojima bi se propisala obaveza i odgovornost zaposlenih u pogledu analize žalbenog predmeta s aspekta potrebe podnošenja prekršajne prijave, način dokumentovanja odluke o pokretanju ili nepokretanju prekršajnog postupka shodno utvrđenim činjenicama, monitoring u pogledu konačne ocjene postojanja ili nepostojanja prekršaja i dr.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ured je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama - zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 2.192.988 KM, što je u odnosu na rashode planirane budžetom za 2018. godinu manje za 65.012 KM.

Značajni rashodi iz budžeta odnose se na: bruto plaće i naknade (1.597.259 KM), naknade zaposlenih (164.118 KM), putne troškove (23.230 KM), izdatke za telefonske i poštanske usluge (106.303 KM), unajmljivanje prostora za filijale u Banja Luci i Mostaru (74.317 KM), izdatke za

¹¹ Podaci iz Izvještaja o radu Ureda za 2018. godinu

ugovore o djelu (38.520 KM - neto, a 47.186 bruto), troškove spora (52.781 KM) te nabavku računarske opreme (22.768 KM).

U tekstualnom dijelu Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu obrazložena su značajna odstupanja realizovanih rashoda u odnosu na rashode odobrene budžetom te u odnosu na rashode realizovane prethodne godine.

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

U pregledu prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 1.596.314 KM, što je u odnosu na prihode i primitke planirane budžetom za 2018. godinu manje za 423.686 KM.

Prihodi se najvećim dijelom odnose na: prihode od administrativnih taksi (120.631 KM) i prihode od naknada za pokretanje žalbenog postupka (1.475.372 KM). Naplata prihoda se vrši na osnovu Zakona o administrativnim taksama¹² i Zakona o javnim nabavkama.

Ured vrši sravnjivanje podataka o uplaćenim naknadama po žalbenom postupku i taksama u Glavnoj knjizi sa dokazima o uplati. U određenom broju slučajeva postoje problemi prilikom identifikovanja uplata i njihovog uvezivanja sa konkretnim žalbama. Kao relevantan dokaz o uplati naknade ili takse Ured uzima kopiju uplatnice (virmana), ali postoje slučajevi kada postoji kopija uplatnice, ali ista nije prepoznata u glavnoj knjizi i obratno, što za posledicu može imati da zakonom propisana naknada i taksa ne bude naplaćena. Ukupan iznos uplata za koje postoji kopija uplatnice, a koje nisu evidentirane u glavnoj knjizi sa 31.12.2018. godine, prema izvještaju o popisu iznosi 12.550 KM. Pojedini žalinci su na poziv Ureda izvršili uplate u 2019. godini. Ukupan iznos naknada koje su evidentirane u glavnoj knjizi, ali nisu uvezane sa konkretnim predmetom iznosi 28.195 KM.

PREPORUKA 4

Preporučujemo Uredu da u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH pokuša omogućiti efikasno i potpuno uvezivanje uplata evidentiranih u glavnoj knjizi sa konkretnim žalbama, kako bi se došlo do nedvojbenog dokaza o uplati naknada i taksi.

Ured je uspostavio i interne evidencije o izvršenim uplatama naknada i povratima naknada za žalbe koje su osnovane, međutim, navedene evidencije u Excel-u, s obzirom na način kako su kreirane, nisu pouzdane i ne omogućavaju generisanje različitih izvještaja. U toku je implementacija softvera koji bi između ostalog trebao da omogući pouzdanije evidencije izvršenih uplata i generisanje izvještaja o ishodima žalbi te, u vezi sa tim, i naplaćenim i vraćenim naknadama po predmetima.

Imajući u vidu da su u ukupnom iznosu iskazanih prihoda obuhvaćene i naknade po predmetima za koje u posmatranom obračunskom periodu nije doneseno rješenje o ishodu žalbe te koje će potencijalno biti vraćene žalincima, smatramo da je svrsishodno da iznos tih

¹² Službeni glasnik BiH broj: 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 13/07, 76/07, 98/12, 15/14, 32/17, 53/17, 62/17 i 73/17

naknada bude objelodanjen u zabilješkama uz finansijske izvještaje Ureda, a sve u cilju objektivnog izvještavanja o prihodima Ureda.

PREPORUKA 5

Ured treba posvetiti posebnu pažnju implementaciji navedenog softvera, kako bi isti omogućio kreiranje potrebnih izvještaja i vođenje evidencija o prihodima, na način koji će osigurati efikasno praćenje naplaćenih i vraćenih naknada po osnovu žalbenih postupaka, te informacije za objektivno iskazivanje prihoda Ureda.

5.3 Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2018. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 96.790 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 317.665 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (93.637 KM), kratkoročne tekuće obaveze prema dobavljačima i fizičkim osobama (70.884 KM), obaveze prema zaposlenima za bruto plaće i naknade iz decembra 2018. godine (152.411 KM) te izvore sredstava (93.637 KM).

Ured je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na 31.12.2018. godine. Popisom nisu konstatovana odstupanja knjigovodstvenog od stvarnog stanja.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.4 Pregled dinamike zapošljavanja

Prema pregledu dinamike zapošljavanja u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine, u Uredu je planirano 33 zaposlenih, a to je i broj zaposlenih odobren Zakonom o budžetu za 2018. godinu. Ukupan broj zaposlenih na kraju godine bio je 34. Od tog broja, 17 je imenovanih osoba (članovi Ureda), 14 osoba na neodređeno vrijeme, dvije osobe na određeno vrijeme te jedan pripravnik. Jedan zaposleni se nalazi na neplaćenom odsustvu.

Ured je izvršio prijem tri državna službenika nakon provedene konkursne procedure, od kojih su dva na neodređeno vrijeme i jedan na određeno, a zbog zamjene državne službenice koja je na porodiljskom odsustvu. Također, tokom godine je zaposlen i jedan zaposlenik na određeno vrijeme kao i jedan pripravnik.

Početkom godine, jedan državni službenik je eksterno premješten u drugu instituciju, dok je za jednog državnog službenika doneseno rješenje o neplaćenom odsustvu radi imenovanja na poziciju člana Ureda.

Zaključcima sa 54., 55. i 57. sjednice Vijeća ministara BiH definisana je obaveza institucija Bosne i Hercegovine da prije raspisivanja oglasa zbog popune upražnjenih ili novih radnih mjesta zatraže saglasnost Vijeća ministara BiH. Postupcima revizije utvrđeno je da je Ured prilikom raspisivanja javnog oglasa za prijem državnih službenika na neodređeno vrijeme dobio

pozitivno mišljenje Ministarstva finansija i trezora BiH te da je tražio saglasnost Vijeća ministara BiH za raspisivanje javnog oglasa, ali odgovor na taj zahtjev nije dobio.

6. JAVNE NABAVKE

Ured je u aprilu donio Plan javnih nabavki za 2018. godinu, koji je imao dopunu u skladu sa potrebama. Postupke javnih nabavki provodila je stalna komisija za javne nabavke.

Prema Izvještaju o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora, Ured je proveo 17 postupaka javnih nabavki, od čega su tri konkurentska postupka, jedan pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja te 13 direktnih sporazuma. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora je 76.673 KM bez PDV-a.

Finansijski značajne nabavke se odnose na nabavku računarske opreme (22.768 KM), nabavku tonera (14.338 KM) i nabavku nadogradnje informacionog sistema (9.360 KM).

Ured nije vršio objavu podataka o zaključenim ugovorima na web stranici, kako je to popisano članom 75. Zakona o javnim nabavkama, s obzirom na to da je web stranica Ureda uspostavljenja u 2019. godini.

PREPORUKA 6

Ured je obavezan poštovati zakonsku obavezu objave osnovnih elemenata zaključenih ugovora o javnim nabavkama.

7. KOMENTARI

Ured nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvještaja o reviziji, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2018. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Nataša Avdalović, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Seida Kapo, revizor, v.r.

Srđan Krajišnik, revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2018. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2018. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2018. godinu

Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađiva- nja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	2.208.000	0	2.208.000	2.160.860	98
Bruto plaće i naknade	1.512.000	93.000	1.605.000	1.597.259	100
Naknade troškova zaposlenih	202.000	-19.500	182.500	164.118	90
Putni troškovi	15.000	9.500	24.500	23.230	95
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	107.000	4.000	111.000	106.303	96
Izdaci za energiju i kom. usluge	38.000	-10.000	28.000	23.331	83
Nabavka materijala	35.000	-7.000	28.000	27.876	100
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	10.000	1.000	11.000	8.042	73
Unajmljivanje imovine i opreme	171.000	-96.500	74.500	74.317	100
Izdaci za tekuće održavanje	23.000	-4.600	18.400	15.784	86
Izdaci za osiguranje	2.000	100	2.100	2.022	96
Ugovorene i druge posebne usluge	93.000	30.000	123.000	118.578	96
2. Kapitalni izdaci	50.000	0	50.000	32.128	64
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme		23.000	23.000	22.768	99
Nabavka ostalih stalnih sredstava u obliku prava	50.000	-23.000	27.000	9.360	35
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
5. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
6. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
7. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	2.258.000	0	2.258.000	2.192.988	97

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta odobrilo 28.02.2019. godine.

Predsjedavajuća Ureda:
Ilma Mehić-Jusufova

Bilans stanja na 31.12.2018. godine

Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2018.	31.12.2017.	Procent 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	3.153	3.509	90
Novčana sredstva	2.250	3.504	64
Kratkoročna potraživanja	903	5	18.060
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	93.637	96.826	97
Stalna sredstva	488.620	490.082	100
Ispravka vrijednosti	394.983	393.256	100
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	93.637	96.826	97
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	96.790	100.335	96
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	224.028	183.029	122
Kratkoročne tekuće obaveze	70.884	47.685	149
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	152.411	132.619	115
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	733	2.725	27
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	93.637	96.826	97
Izvori sredstava	93.637	96.826	97
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	317.665	279.855	114

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 28.02.2019. godine.

Predsjedavajuća Ureda:
Ilma Mehić-Jusufović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Ureda za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ured) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2018. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu (Službeni glasnik BiH broj 8/18) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ureda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 17.04.2019. godine

Predsjedavajuća Ureda:

Ilma Mehić-Jusufbašić